

(2)

ชื่องานวิจัย การวิเคราะห์วิธีการทับศัพท์ภาษาตะวันตกที่ปรากฏในพจนานุกรมไทย
ฉบับบัญชีติดสถาน พ.ศ. 2542

ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัติ ชัยเกียรติธรรม

หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ปีที่พิมพ์ 2555

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปี 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วิธีการทับศัพท์ภาษาตะวันตกที่ปรากฏในพจนานุกรมไทย ฉบับราชบัญชีติดสถาน พ.ศ. 2542 เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร ประชากรที่ใช้ คือ พจนานุกรม ฉบับราชบัญชีติดสถาน พ.ศ. 2542 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ตารางการจำแนกประเภทคำทางไวยากรณ์ ตารางคำทับศัพท์ภาษาตะวันตกที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ตารางการทำหนดภาษาเพื่อบอกที่มาของคำทับศัพท์ภาษาตะวันตก ตารางวิเคราะห์การออกเสียงของคำทับศัพท์ภาษาตะวันตก และตารางการจำแนกหมวดหมู่เพื่อบอกลักษณะของคำทับศัพท์ภาษาตะวันตก สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การกำหนดประเภทของคำตามหลักไวยากรณ์ แบ่งออกเป็น 5 ลักษณะ คือ คำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำนามและคำวิเศษณ์ คำกริยาและคำวิเศษณ์ ซึ่งมีจำนวน คำทับศัพท์ภาษาตะวันตกทั้งสิ้น 553 คำ แบ่งเป็นประเภทนาม จำนวน 531 คำ ร้อยละ 96.02 ประเภทกริยา มีจำนวน 10 คำ ร้อยละ 1.81 ประเภทนามและวิเศษณ์ มีจำนวน 9 คำ ร้อยละ 1.62 ประเภทวิเศษณ์ มีจำนวน 2 คำ ร้อยละ 0.35 ประเภทกริยาและวิเศษณ์ มีจำนวน 1 คำ ร้อยละ 0.18 ตามลำดับ

2. คำทับศัพท์ภาษาตะวันตกที่เพิ่มขึ้นในพจนานุกรมฯ พ.ศ. 2542 มีจำนวน 25 คำ เป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด ได้แก่ กะรุน กะหรี่ กุรุส แก๊ส ช็อก ชิงเกิล แซสซี่ ทอร์นาโด ทีม เป๊ป โปรแกรม โปรแกรกเตอร์ ໂປສຕັກເກົດ ພິຕ ພຸດບອລ ມອງໂກເລີຍ ມີເຕອີ່ມ ເນາໂຄດ ລອຕເຕອຣີ ໄວນ໌ໄວຮສ ສເຕັກ ສປອຣີ ເອດສ් ເຊອຣີເຄີນ

3. การบอกที่มาของคำทับศัพท์ว่าเป็นภาษาใด พบว่า มีคำภาษาอังกฤษมากที่สุด จำนวน 532 คำ ร้อยละ 96.20 รองลงมา คือ ภาษาฝรั่งเศส จำนวน 20 คำ ร้อยละ 3.60 และน้อยที่สุด คือ คำภาษาละตินและภาษาอังกฤษ จำนวน 1 คำ ร้อยละ 0.18

4. วิธีการทับศัพท์ มี 3 วิธี คือ การถอดอักษร (Transliteration) การถ่ายเสียง (Transcription) และการถอดเสียงเป็นคำใหม่ (Loan Translation) พบว่า ลักษณะการถ่ายถอด อักษรในภาษาอังกฤษมีจำนวนมากที่สุด คือ จำนวน 485 คำ ร้อยละ 87.70 การถ่ายเสียง จำนวน 28 คำ ร้อยละ 5.06 และการถอดเสียงเป็นเสียงใหม่ จำนวน 19 คำ ร้อยละ 3.44 ตามลำดับ

ลักษณะการถ่ายเสียงในภาษาฝรั่งเศสมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 11 คำ ร้อยละ 1.99 การถอดอักษร จำนวน 8 คำ ร้อยละ 1.45 และการถอดเสียงเป็นคำใหม่ จำนวน 1 คำ ร้อยละ 0.18 ตามลำดับ

ส่วนภาษาละตินและภาษาอังกฤษ มีจำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.18 แต่เมื่อ จำแนกวิธีการทับศัพท์แล้ว พบว่า มิสชา เมื่อออกเสียงเป็น missa ภาษาละติน เป็นการถอด อักษร และมิสชาเป็น mess ภาษาอังกฤษ เป็นการถอดเสียงเป็นคำใหม่

5. การจำแนกหมวดหมู่ มีทั้งสิ้น 17 หมวด คือ หมวดบุคคลและกลุ่มบุคคลมี 29 คำ ร้อยละ 5.13 หมวดสัตว์มี 4 คำ ร้อยละ 0.71 หมวดพืชพรรณ และธรรมชาติมี 13 คำ ร้อยละ 2.30 หมวดมาตรฐานมี 61 คำ ร้อยละ 10.80 หมวดพานะและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง มี 19 คำ ร้อยละ 3.36 หมวดสถานที่ มี 15 คำ ร้อยละ 2.65 หมวดรักษาพยาบาลและโรคมี 19 คำ ร้อยละ 3.36 หมวดวิทยาศาสตร์ มี 230 คำ ร้อยละ 40.71 หมวดดนตรีมี 17 คำ ร้อยละ 3.01 หมวดนันทนาการและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องมี 27 คำ ร้อยละ 4.78 หมวดดนตรีมี 7 คำ ร้อยละ 1.24 หมวดโภชนาการมี 24 คำ ร้อยละ 4.25 หมวดการกระทำมี 23 คำ ร้อยละ 4.07 หมวดธนกรรรมมี 7 คำ ร้อยละ 1.24 หมวดประเพณี ศาสนาและความเชื่อมี 4 คำ ร้อยละ 0.71 หมวดคำนามธรรมมี 7 คำ ร้อยละ 1.24 และหมวดเครื่องมือและเครื่องใช้มี 62 คำ ร้อยละ 10.97

เมื่อเรียงลำดับจำนวนคำในแต่ละหมวด พบว่า หมวดวิทยาศาสตร์มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา หมวดเครื่องมือและเครื่องใช้ และหมวดมาตรฐาน จำนวนน้อยที่สุด คือ หมวดหมวดพืชพรรณ และธรรมชาติ หมวดดนตรี หมวดธนกรรรม หมวดคำนามธรรม หมวดสัตว์ หมวดประเพณี ศาสนาและความเชื่อ ตามลำดับ

Research Title: Analysis of Transliterated Western Words Found in the Thai Royal Academy Dictionary

Researcher: Asst. Prof. Dr. Anuwat Chaikiatdham

Institution: Rajabhat Maha Sarakham University

Year: 2012

Sponsor: Rajabhat Maha Sarakham University (2011 Research Fund)

ABSTRACT

This documentary research aimed to analyze transliterated western words found in the Thai Royal Academy Dictionary of 1999. The corpus for this study was the Thai Royal Academy Dictionary of 1999 and the instruments used in this study were word distribution tables for parts of speech, tables for increased transliterated western words, tables for origins of transliterated western words, tables for pronunciation analysis, and distribution tables for their categories. The statistics used in this study was percentage.

Findings of the study are as follows:

1. The parts of speech used in this study are of 5 types: nouns, verbs, adjectives, nouns & adjectives, and verbs & adjectives. There are a total of 553 transliterated western words, of which 531 words are nouns, accounting for 96.02%; 10 are verbs (1.81%); 9 are nouns & adjectives (1.62%); 2 are adjectives (0.35%); and there is only 1 word or 0.18% of the total that belongs to the verbs & adjectives category.

2. There is an increase of 25 transliterated western words found in the Thai Royal Academy Dictionary of 1999, all of which are English words. These are corundum, curry, gross, gas, shock, shingle, chassis, tornado, team, Pope, programme, protractor, postcard, fit, football, Mongolia, meter, methanol, lottery, wine, virus, steak, spore, AIDS, and hurricane.

3. Regarding the origins of the transliterated words, most of them are English words, accounting for 96.20%; 20 of them are French (3.60%); and there is only 1 word from Latin & English (0.18%).

4. There are 3 processes of Transliteration: Transliteration, Transcription, and Loan Translation. It is found that among the English words Transliteration accounts for the highest percentage (485 words or 87.70%); 28 words are of Transcription (5.06%); and 19 words are of Loan Translation (3.44%), respectively.

Among the French words, 11 of them are of Transcription (1.99%); 8 words are of Transliteration 1.45%), and 1 word is of Loan Translation (0.18%).

There is only 1 word belonging to Latin & English (0.18%) When analyzed according to transliteration processes, it is found that the word “ມີສ້າ” is Latin; when it is pronounced “missa” it is of transliteration; but it is the English word “mess” according to Loan Translation.

5. There are 17 categories of these transliterated words: 29 words or 5.13% under persons or groups, 4 words or 0.71% under the animal category, 13 words or 2.30% under plants and nature, 61 words or 10.80% belonging to measurement / scale, 19 words or 3.36% of vehicles & equipment, 15 words or 2.65% under places, 19 words or 3.36% under medical care and disease, 230 words or 40.71% of science, 17 words or 3.01% under mathematics, 27 words or 4.78% belonging to recreation and related equipment, 7 words or 1.24% under music, 24 words or 4.25% of nutrition, 23 words or 4.07% under action, 7 words or 1.24 % related to finance, 4 words or 0.71% under tradition, religion & belief, 7 words or 1.24% of abstract nouns, and 62 words or 10.97% belonging to tools and utensils.

When arranged in a descending order of percentage, these categories are science, tools and utensils, and measurement/scale; while categories with the least percentage are plants and nature, music, finance, abstract nouns, animals, tradition / religion & belief, respectively.